

Posudek bakalářské eseje

Eva Auředníková: „**Současný japonský komiks a jeho specifika**“

Praha: FHS UK, 2018

1) Problém vlastního vymezení tématu a smyslu práce

Autorka se k originálnímu tématu své bakalářské práce dopracovala na základě dlouholetého hlubokého zájmu o fenomén mangy. V současné době se její odborné zaměření připojuje k sílící orientaci tuzemských literárních vědců i teoretiků vizuální kultury na komiks. Záhy nám ve své práci prozrazuje, že se staví na pozici těch teoretiků, kteří hodnotí komiks jako jev s dominancí vizuality na literárností, tudíž že její přístup bude klást na první místo metody vizuální analýzy a komparace. Odtud také vyplynuly hypotézy její práce, z nichž ta hlavní hodlá prověřit platnost předběžné intuice, že je manga do značné míry jev obrazově odlišný od euroamerického komiksu.

2) Otázka metodičnosti přístupu

Zahraniční studie týkající se komiksu a mangy jsou v současné době z pochopitelných důvodů pokročilejší, proto jejich rešerše přinesla bohatý soubor zdrojů, ze kterých autorka vycházela. Pokusila se připravit poměrně pečlivý teoretický rámec, ve kterém osvětlila a upřesnila jednak používané termíny, poukázala na stávající teoretické přístupy, vyjádřila se k definicím komiksu a naznačila nezbytné historické souvislosti. Musela tak připomenout i současné populární diskuse teorie umění (vysoké a nízké umění, narativita ve výtvarném umění, ad.)

Víc než třetinu práce pak tvoří pečlivý rozbor stránek mangy na zvolených příkladech, ze kterých lze vyvodit její jistou specifičnost. Referenčním kontextem je v současné době lépe teoreticky zpracovaný euroamerický komiks. S obrazovou přílohou dokáže autorka pracovat formálně správně.

Z této rekapitulace snad dostatečně vyplývá, že práce je rozvržena logicky, zvolenou problematiku autorka sleduje vcelku rozmyšleně a vyváženě, přičemž ovšem část kasuistická by při zvýšení celkového rozsahu práce mohla být ještě bohatší.

3) Věcné poznámky

Komiks není jenom jevem, který má vazbou na literaturu a na statické výtvarné umění, ale jeho koexistence s dalším, relativně nových uměleckým druhem – filmem, by pravděpodobně mohla otevřít bohatší porovnávání komiksových kompozic a filmových postupů (střídání celku a detailů, obdob „rychlého střihu“, „dlouhých záběrů panoramat“ apod.) Pokud autorka vyvozuje, že manga vyžaduje výraznější účast diváka, očekával bych k tomu podstatnější diskusi a shrnutí důvodů.

4) Hodnota pramenů a poznámkového aparátu

Použitá literatura je po stránce výběru i rozsahu rozhodně pozoruhodná. Jak už jsem zmínil, autorka se výborně vyrovnala s dosavadními teoretickými pracemi týkajícími se tématu komiksu a mangy, které jsou dostupné především v angličtině (Abedini, Abel & Madden, Babic, Bateman, Booker, Brenner, Eisner, Foret, Groensteen, Gravett, Hatfield, Hignite, Ingulsrud & Allen, Johnson-Woods, Kern, Klock, Kořínek, Kukkonen, Kunzle, Marcoci, McCloud, Meskin, Miodrag, Petersen, Power, Saraceni, Schodt, Smith,

Smolderen, Stein & Thon, Vessels). K tomu je nutno připojit i její velmi poučený přehled o pramenných zdrojích, tedy vlastních komiksech a mangách, ze kterých vytvořila velmi zodpovědný výběr s cílem postihnout dosavadní škálu přístupů jejich autorů. Samozřejmě se v průběhu práce autorka seznamovala i s potřebnými pracemi vizuálních studií a vizuální kultury jak obecných či západních, tak „východních“, zaměřených na Japonské prostředí (Aumont, Cohn, Graham, MacWilliams, Rimer & Thomas), případně sémiotických a vizuálně sémiotických (Černý, Eco), zde většinou zprostředkovaně přes teoretiky komiksu (McCloud, Saraceni).

Literatura je zapsána bibliograficky správným způsobem. Přímé citace i parafráze jsou používány náležitým způsobem, označeny

5) Jazyková stránka práce

Práce je napsána odpovídajícím odborným jazykem, formulace jsou logické a srozumitelné. Práce se však bohužel nevyhnula některým formulačním těžkopádnostem a stylistickým a gramatickým nedostatkům.

6) Závěrečné hodnocení

Autorka pracovala velmi samostatně, pravidelně svůj postup konzultovala a průběhem práce i vlastním výsledkem doložila patřičnou odbornou kompetenci. Práce vykazuje dostatečnou metodičnost, je napsána patřičně odborným jazykem, správně využívá zdrojů.

Vzhledem k novosti zkoumaného materiálu i dostatečné systematičnosti reflexe a při zahrnutí poměrné objektivnosti pro domácí prostředí se práce posouvá až do sféry publikovatelných prací.

Práci navrhuji k obhajobě, moje hodnocení je velmi pěkná „2“, v případě výborné obhajoby i stupeň lepší.

Aleš Svoboda, vedoucí práce, 31. 8. 2018